

ДІЛО

видавничча Спілка „Діло”.

Україна і нейтральний держави

Львів, 3 вересня 1918.

Повільнючи, але певним кроком — пише «Нова Рада» — вступає Україна на всесвітній шлях. Ця низка звісток то більш, то менш піктурного характеру, свідчить про те, як далеко розважається відомості про нашу молоду державу в Європі. Не згадуючи вже союзників наших, як єт Німеччина, Австрія, Болгарія та Греція, в котрих цілком приєдно інтерес до України надзвичайно збільшився, ми маємо інформації про те, що намічаються шляхи для подальших дипломатичних вносин в державами центральної, бачимо також те велике зацікавлення і симпатію європейської суспільності до нового товариша, що ѹйно тепер входить у сюю до цього часу так їй ділеких держав. Не можна не звернути уваги на це приєднання і надзвичайно серіозне відношення до України.

Цікаві в тій відношенню звістки з Швеції, де долею інтервованіх Українців зацікавився короляський уряд і експозиція допомогу їх поверту на батьківщину. До табору у Франції приїздив ад'ютант короля і присвятив му розмову інтервіваним.

З цього боку населення дуже інтересувалося всіми подіями на українсько-більшевицькім фронти і часто зверталось до Українців за поясненнями відомостей, які з'являлися по газетах. Під час поверту Українців шведське місце населення сердечно вітало їх зустрічами, в співізіях їх зустрічали оркестрами, представили привітання відповідно на зустріч нашим ветеранам і в текстих промовах висловлювали їх сприянство.

Так само починає цікавитись Україною Гондія. Недавно прибув представник гондіївської преси, який має завдання освітлювати гондіївський прем'єр мало відому досі їм, але цікаву українську державу.

Поруч з такими відоївствами мали ми нещодавно звістку про приїзд до Києва данського посланника. З певних джерел засновано на інформації Данії і увійти в близькі поступки в Україні. Маються також серіозні підстави, щоби повернати і про недалеке вже планування дипломатичних вносин наших з Данією. Важкої треба зазначити, що вже скінчилася час, коли вона була підпільною провідцією. Телеграфна держава вимінила себе велике відівчення Езраєм, котре українським підставникам присвячує багато місць в своїй пресі.

Проти польського імперіалізму. Знайомий союз між Литвою і Україною?

Берлін, 2 вересня 1918.

Дипломатичне засідання в Брюсселі, які відбулися в Бересті делегації Тарифа і України, збили відповідати плямами і Україною. Сей союз буде в перший місяць засідання польського імперіалізму. Оскільки держави створять вал, який іти не відповідає до Чорного моря.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., Н. пав.
Кonto пошт. № 26.726.
Адреса тел.: «Діло—Львів». Число телефону 565.
Рукописів
редакція не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
четвертично 15— •
піврічно 28— •
шілорічно 56— •
у Львові (без доставки):
місяць 4— К.
чверть року 12— •
піврічно 22— •
шілорічно 44— •
в Німеччині:
піврічно 28— М.
шілорічно 56— •
За заміну адреси
платить ся 50 с.

Ціна оголошень:
Рядок п'ятірочний, дімінімальній
або більше 80 с. в квадратній
1. К. з плюстри 1/50, в різноманітній
частині передбачається за плюстри
за 2 К. Некрологи 2 К. Симет
точності другого видання. Фото-
копії з суботи і неділі на згадку
Постійні оголошени відповідно
указаним
Одна примірник **журналу**
у Львові 16 с.
на провінції 20 с.

Начальний редактор: Д-р Вацміль Панайло.

„На захист від висунутих пазурів сусідів“.

На ратунок української Волині.

Київ, 31 серпня 1918.

Часопис містять ось яку відозву до земляків Волині: «Усім належить відомо про те, що на батьківщині — Волинь, завдяки особливих, не подібних до інших частин України, історичних умов життя та своїх територіальних меж, в теперішній час очінилася в стані цілковитої безпорядності та непідготовленості до нових, створених османськими історичними подіями, обставин життя. Нашу батьківщину занедбано, забуто всіма, окрім її ворогів, що знову озброїлись „історичними доказами“, аби приборкати Волинь до своїх хижакських рук. Товариство, час не жде! Ми закликамо всіх вас, що ще не втратили любові до рідної батьківщини, і в кого беться серце громадянина волинця, — нуло гортуватися та ратувати безчасну країну батьків наших. Всіх наших земляків, що перебувають у Києві, ми просимо до нашої земляцької хати та то-

вариської поради.

З ініціативи фундаторського гуртка, на підставі вже староджено статуту, засновується „Волинська громада в Києві“, яка, твердя, стоячи на широдемократичному та національному грунті, має свою метою обєднати всіх нас за-для широкої праці на захист нації і батківщини від висунутих пазурів сусідів і для визволення від економічного гнобительства широких кіл нашого громадянства з боку антидемократичного хижакства, та від родження, коїсь слазеть, низької придушеній ріжині ворогами українського народу, національної культури. Працюючи на користь нашої країни, громада рівночасно виказує необхідність діяти про моральну та економічну взаємодопомогу своїм членам.

Незабаром мають відбудутися загальні збори громади, про день яких буде звісно оголошено в часописах.

Сформування і виїзд на Україну I. стр. козацької дивізії війск української держави.

Володимир Вол. 30 серпня.

Для 25 серпня с. р. стала до перегляду у старім книжім українськім городі Володимирі Вол. ново сформована I. стр. козацька дивізія війск української держави.

Перегляду дозвелиши в австр. угорської сторони командант 4. генеральної команди Експ. генерал артилерії Гайдінгер, в українській стороні представник укр. військового міністерства огаман Сокира-Яхонтів. На двірди Володимира Вол. вигада ц. і к. команданга почегна козацька сотня під проводом сотника Любича, отаман дивізії Пещанський з укр. старшиною, до теперішнього начальника штабу і організатора дивізії капітан генерального штабу Кватерник зі сотником У. С. С. Іваном Косаком, і відпоручником австр. угор. гарнізону у Володимирі Волинськім. Ексцепенція Гайдінгер перейшов по при почеси сотню, котра своїм бадьоранам і струнким виступом, здоровим виглядом, бездоганним вирядженем зробила на него дуже добре враження.

Другого дня в ранці, на площі біля козацьких каварн, вистроїлось все козацтво I. стр. коз. дивізії рядами. З переду чотири полки піхоти, кулеметні команди, відтак телеграфні і будівельні сотні, санітарний відділ, дивізійна кіннота, а відіїди гарнітажний дістанціон і обоз. Радіо серце, глядіючи на ті довгі без кінця ряди козацтва, що вгадавши слезу своїх батьків, добревільно в ганбокі зразумінні великих своїх завдань перед своїм народом і своєю державою, піддалися строгій військовій дисципліні і рішились вірою служити Україні.

О 9. год. ранку прибули Експ. Гайдінгер і отаман Сокира зі своїми штабами. Роздалася грішка команда, команда дивізії от. Пещанського «честь дій», наблестіли в сонці рушниці і багнети, випрямувалось усе козацтво як оден муж, а на правій крилі відкрила музика грімкі звуки марфного гимну „Вже воскресла Україна“. Достойники війскові під проводом Експ. Гайдінгера і от. Пещанського перейшли здешев фронту кілків. Олісля полевий духовник дивізії о. Федорович відслужив молебень, в часі котрого співали добірний козацький хор. Довший час забрали вправи пеодиноких солдат курінів і полків, представник австр. угор. головної команди армії сердечно стисав руки пеодиноким командантам висловуючи своє велике вдоволеніс і призначене. До козацтва поодиноких частин звертався українськими словами: „Дуже гарно, козаки“, на що відкликувалось грімко козацтво: „Раді служити Україні“.

По перегляді відріз виголошув Експ. Гайдінгер на німецькій мові до всії старшини дивізії, которую переводив на українську мову сотник Косак. В прямові свій візначені о першому, що немаючи змоги зрозуміти до козацької цілої дивізії, він звертається до старшини і слова ті просить передати козакам. З великою присмітю сказав, що строїв відповідно, руки, звороти, хвати пушниць бездоганні. Своєю стрункістю робить I. стр. козацької дивізії враження зразкової і здисциплінованої військової частини, і из кождім кроці видна невиспучі праця старшини і козаків. Іменем австр. угорської команди армії пращає старшину і козаків I. стр. козацької дивізії, бажаючи її на новій дорозі на службі рідному красви найкрасшої жовнірської долі. Одночасно висловує надію, що ся зразкова дивізія стане негільки угольним каменем великої укр. армії, не тільки буде забороном ладу і порядку в ріднім краю, але в'яуміє побіч своїх союзників постоїти проти всякого зовнішнього ворога за молоду українську державу. Часи спільногого труду української старшини і козацтва з австр. угорською старшиною і жовнірами у Володимирі Волинській і щира допомога австр. угорської головної команди при формуванні сїї дивізії — це доказ правдивої пріязні і та пріязнь двох армій незграб по всі часи процвітає. Осанком: Слава українській армії! закличив Експ. Ройдінгер свою премозу.

Отаман Сокира дякував від імені українського військового міністерства.

Залунали сурми. Владилла музика, а ціла дивізія під проводом от. Пещанського, сотня за сотнею, курінь за курінем, полк за полком пеодіяла почетним ходом перед військовими досягниками. Сьогодні відбувся галевий обід в військовій дивізії, в котрім взяли участь Експ. Гайдінгер зі своїм штабом, представники австр. угорської гарнізону, тісний штаб дивізії, всі полковники і команданти курінів. В часі обіду перший промовив от. Сокира, підніс заслуги і працю австр. угорської старшини при формуванні дивізії, а особливо звеличив організатора дивізії капітана Кватерника, заявляючи, що його енергії, засуди і щирій прязані до українського війска завдачівали треба, що ця дивізія сформувалася і стала зразковою. Бесіду свою закінчив огаман окликом на честь австр. угорської армії і її найвищого вожда цісаря Карла I. Музика відіграла австрійський „нин народний“, Експ. Гайдінгер у своїй відповіді ще раз підчеркнув велику вартість

ся дні 29. вересня с. р. в селі Балеці над Чер. 445
— В II державний гімназії в Чернівцях відбудуться вступні іспити до I класа 16. і 17. вересня о 8 год. рано; певногорі, доповнюючи і вступні іспити до вищих класів, як також висунти до вищих класів і до підготовчої класи 17. і 18. вересня. — Дирекція. 443

З Яворова.

Нам пишуть: Читаю в „Ділі“, що вступником бургомістра настанивали місцеві влади Ліндерського. Читаю і отям ве вірю. Мав би то бути той сам Ліндерський, що то бургомістрував в часі побуту Москалів. Та Ліндерськіх є багато. Пешу я до знакомих і вітаю, якій то Ліндерський уродує телер в ролі бургомістра в Яворові? Відповідаю: Той самий, що був московським градоначальником. В такім разі на світі вже нема нічого неможливого!

Послухайте тільки, хто се, а радше що се такого Ліндерського!

Се лячина, що р. 1914 витав Москалів хібом і сіло, се той, що без нікого приказу будував для царя тріумфальну браму, на яку цар в періоді напівні из зволив плюнути. се той, що за московського панування побудував себі нові дому, не виплативши які сотні за дерево. Се той, що стягав в людій всякі карти, а грішми ділися з московськими чиновниками. Щоби прозодобитися Москалів, Ліндерський зараз по їх приході візвав священиків українських і польських та ще більше людій спітків, переважно Українців, — чи слово всіх буде! — і заявив священикам, що вже пра звільненню не сміють вгадувати старука Franciszka Józefa, тільки пайїаїєзного пана cesarza Mikołaja II, а до всіх разом звернувся в інтернативні вазивом, щоби вложили този і „гоміяїю“ чи то більше менше присягу carewi Mikołajowi II. А як ми се зробимо, говорив Ліндерський, то І нам, — себто хиба Ліндерському і його компаніонам — буде добре, бо нозі високі влади будуть на нас пристально дивитися. Всі відразі будуть переріжено такою затвою московського наганяча й замоками. Тоді оден в присутніх затята Ліндерського: Скажіть, пане Ліндерський, чи се кохак і чий, чи се може тільки бажання? Се приказ архітектора, була відповідь. Однаке в пільшій бесіді виявилось, що Ліндерський на власну руку прирік якомусь московському звичайному „штабскапітанові“ відати такий присяга горожанам, щоби ще більше ласки придбата себі у Москалів.

Та штука не вдалася, бо один з візбраних там сказав, що він ще не скінчилася, міра не було. Гадачини ще не відступлено Москалів, Австроїя погані, відбере Галичину, — а що тоді буде пане Ліндерський? То ми позевемо! відозвів градоначальник. Найже вас вішають, а ми сего не бажаємо! присягати цареві не будем, бо ми вже раз присягали свою монархії. Скрутився Ліндерський, але й дістився і то передовсім на Українців. На його пропозицію забрали Москалів 13 мая 1915 богаті самих найвидніших Українців і вивезли в Росію а звідти в Сибір, або висудили на смерть. Дня 15 червня 1915 вислав той сам Ліндерський другу партію Українців на Сибір як неблагонадежних і австро-італійських шпиганів! і всі ті люди відішли Ліндерському в тривії між життям і смертю просі діни шілі тим роком а горюю по гірматах та болотах на Сибірі. А він трипітів і враз в своїм інспектором поліції Вислянським завівив ордін та патува людів. Оба ози відішли на себе московські мундери й фуражки та в нагасі в руках побивали людів та килиси собі в все, що говорили про можливість поверту нашіх влад. І оден і другий говорили віде по московські та перехвалювались, що оден буде градоначальником в другий шафон жандарін в Одесі. А тимчасом родини українські, як також жідівські і деякі польські, працівники мужі та батьків гірко бідували й плакали, помочи не давають нико.

Як же ж крати всякої сподівання Ліндерського і Вислянського таки прийшли відом до Яворова війска австро-італійські, тоді оба ті бояти селянські певавали свою бідність в найвищій стежені, Ліндерський дає обід для знатних гостей і Вислянський перебрався в австро-італійський мундур і хотів дещо зупинити. Та тут люде вже не стерпіли і в очах цілого війска обвинили Бога, в владі дівнавши, що се за відмінне, аре шокали його. Не поміг і обід Ліндерському. Пізнані днів і також крештоваво. Але от дав

ний бурмістр Ляхович, що то також видав був на смерть всіх найвидніших Українців військам мадярським, поробивши з всіх Українців руссо-філів, повернув з утечі, вовсім напоганібної, обізвав урядоване і показав ділом, що він таїй, як і Ліндерський. Ото за заслуги (мабуть перед Москалівим) визначив він Вислянському 200 кор. Се обуріло вже назір' урядників польського магістрату і напротестувано проти виплати. Та се не дуже помогло. Правда, Вислянський не дістав 200 кор., але він днесе в урядником при львівській поліції, за те староство відвічилло Ліндерського. Воно чоловіка знена-видженого, брудного, що має на своїй совісти зломане життя многих людей і родин, а навіть смерть, чоловіка безвідповідного, що готов в одній дні служити для здійняття паніки, зробили за ступником бургомістра, а радше бургомістром на час відпустки Ляховича, що також вже давно повинен був зложити свій уряд. А се все робиться для того, щоб бодай ваступником бургомістра не був Українець і то в Яворові, де є 9000 Українців, а тільки 900 Поляків та й то перенавколо урядників в якої бранжі, — отже заложих! і воне, тая жінка, повабирава всі найважніші місця і тепер забирає — чи то в відбудові чи то в адміністрації. Та се не може бути так даліше; більшій терпець зірветься. Ми мусимо дійти до того, щоби всі уряди будуть в наших руках або бодай в руках чесних, справедливих і солідних людей. Та на сей раз, пожалі, буде сего. А про цілу господарку яворівську що буде з гозрити нераз.

Парохія Пяткова десь Бірмансько-го до таїнніх самі добре прикмети, але аж 31 кільометр від Перемишля.

Повідомляю П. Т. Клентія, котрі від купили минувшого року в моєм складі кримські паніци або футри, що можуть іх мені відпродати в великих зисках. Купую старі футри і приймаю роботи обслуги кущінства, свент. заміною футра за промінання А. Кнопфа, Львів, Клінського 1, коло Університету.

Ученици VIII. кл. гімн. пошукується в Станиславові за мешканців обл. Згода просить ласкаво на руки М. Боднара бургомістра в Надвірній.

Штучні церавоні цвіти поручаче Стефанія Погорецька в Стрию.

„Огні Срібної Землі“ Істор. описи. Андр. Чечиновського, в яких представлені долі укр. боярської родини на тлі реальній боротьби з латинянами в Синельській Великі (13 століття) із зображенням в друку (виданням під псевдо „Прап.“, дат. 18. 3. 1907) від кабутін в книгарні Том. Ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10. і в книгарні Стариції, Львів, 280 Руська ч. 3. — Ціна 3 кор.

Урядник в силі віку, салітний, симпатичний, богатий, пошукує в матримоніальніх цінках пристойної пані або вдови до літ 30, без портагу. Мусить бути інтелігентною, лігідною, адрівовою, сильно збудованою та середнього росту. Зголосення під „Урядник 20“ до Адм. „Діл“.

- Приватні курси гри на скрипці. Зголосення від 3-5 по півдні приймає Левицький — вул. Мулярська 29/7.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТА Едварда Трусеевича

радника двора субститута бл. п. Івана Сас Комарницького

Львів, вул. Слов'янського 6. інтервенцію в справах о відшкодуванні за звинні вязнення і воєнні убийства.

Ві второк діл 10. вересня 1918. о год. попол. відбудеться в власній домі річні

ЗАГАЛЬНІ ЗВОРИ Каси позичкової „Поміл“ в Теребовлі, в котрій Високоповажані. Членів того товариства по мисли §. 46, статута, запрошується. Колиби в означенні часі прислані статутом членів не явилося, відбудеться того самого дня о годині 4, попол. другі загальні збори, котрі рішать 2-ї присутніх членів.

Порядок днівний:

1. Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів.
2. Касове справодавання Даречі.
3. Звіт контролної комісії.
4. Розділ висків.
5. Вибір 3 членів дирекції і їх заступників.
6. Вибір 1/3 членів Ради надзвірнічою.
7. Вибір 3 членів комісії контролальної.
8. Взесення членів.

За Раду Надзвірну: о. Андрій Тимус, предсідатель.

, „Herbaton“ =

2 ложечки гербатону дати до шклянки взаної води, а виступить найліпший чай з румом.

HERBATON при розслідуванні через д. з уряд до розслідування пожизні, удано як значно ліпший від всіх інших сурогатів. Продаватися на літра, фляшки проситься приносити.

Ціна за 1 літру у Львові 5 кор.

— Для відеродавців ціни в бочках знижено. У Львові продає фірма ГІРШ РАТ, на Скарбівська 2. — На більші замовлення пропонується вірост до фабрики HERBATON, Кавшинир Людвінський, Краків, Білка 3.

В друкарні „Діл“, Львів, Рівок ч. 18.